

**GLAGOLJIČKI
SPOMENICI**

Glagoljički spomenici

2. Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije 2020.

Organizator natjecanja: Ekonomski fakultet Osijek

Poveznica: <http://milenijsko.efos.hr/kreativna-industrija/> (pristupljeno 6. travnja 2020.)

Odgovorna urednica: Sanja Dravinski, ravnateljica

Glavna urednica: Alta Pavin Banović, mentorica

Tekst pripremila: Matea Schmutz

Naslovnica, ilustratorica slova i spomenika:

Bojana Mitrović

Fotografije: Alta Pavin Banović

Izdavač/natjecatelji: Medicinska škola Osijek

Godina: 2020.

GLAGOLJIČKI SPOMENICI

Medicinska škola Osijek, 2020.

Sadržaj

Predgovor.....	1
Uvod.....	3
Glagoljica.....	5
Riječ glagoljica.....	6
Glagoljaška azbuka.....	7
Vrste glagoljice.....	8
Brojevni sustav slova.....	10
Slova glagoljice.....	11
Glagoljica na hrvatskom tlu.....	19
Spomenici.....	21
Krčki natpis.....	22
Bašćanska ploča.....	26
Plominski natpis.....	32
Vinodolski zakonik.....	36
Bašćanska staza glagoljice.....	43
Zaključak.....	44
Literatura.....	47
Autori.....	49

Predgovor

Knjiga Glagoljički spomenici oblikovana je povodom sudjelovanja na 2. Milenijskom natjecanju Kreativne industrije 24. travnja 2020. godine u organizaciji Ekonomskog fakulteta Osijek.

Učenici, Bojana Mitrović, Ivan Maletić i Matea Schmutz, članovi StripArt kluba Medicinske škole Osijek, prihvatili su izazov sudjelovanja na natjecanju kreativnosti na poziv i poticaj mentorice Alte Pavin Banović, stručne suradnice knjižničarke.

Učenici su nakon proučavanja ponuđenih sektora kreativne industrije izabrali sektor Knjiga, nakladništvo jer su odlučili oblikovati knjigu na temu spomenika u Hrvatskoj, na kojima čitamo staroslavensko pismo glagoljicu.

Alta Pavin Banović, urednica

Uvod

Knjiga Glagoljički spomenici oblikovana je s ciljem sudjelovanja učenika, članova StripArt kluba, na 2. Milenijskom natjecanju kreativne industrije sektora Knjižica, nakladništvo.

Učenici su željeli prikazati priču o glagoljici koju pronalazimo na spomenicima na području Hrvatske. Odabrali su četiri glagoljička spomenika koja smatraju najznačajnijima i najvažnijima za našu pismenu baštinu.

Kreativnost je u ovoj knjizi prepoznatljiva na crtežima pojedinačnih slova glagoljice i crtežima spomenika, kao i u pripremljenim tekstovima o nastanku glagoljičkih spomenika. Također su vrijednost ove knjige izvorni tekstovi koje čitamo na spomenicima kao i njezini prijevodi.

Glagoljica

Glagoljica je najstarije slavensko pismo čiji nastanak povežujemo sa slavenskim apostolima, braćom Metodom (812.-885.) i Ćirilom (826.-869.). Bizantski car je na zamolbu moravskoga kneza Rastislava poslao braću Ćirila i Metoda 863. godine u Moravsku širiti kršćanstvo među Slavene. Braća su odlučila prevesti bogoslužne knjige i najvažnije dijelove Biblije na staroslavenski jezik. Kako bi olakšali prevođenje, Ćiril je sastavio novo pismo pod nazivom glagoljica.

Naziv glagoljica prvi je put upotrijebljen u talijanskom pismu hrvatskog pisca i povjesničara Franje Glavinića (1585.-1652.).

Glagoljica se trajno zadržala jedino kod Hrvata, a najduže u Istri i primorskim krajevima. Svećenici glagoljaši koristili su novo pismo, glagoljicu, u liturgijske svrhe i na taj su način obilježili istarsku kulturu.

Glagoljica se koristila i u mnoge druge svrhe, a ne samo kao crkveno liturgijsko pismo. Često su glagoljicom pisani javni dokumenti, ugovori, oporuke, zakoni i slično. Zahvaljujući rasprostranjenosti korištenja glagoljice i nepismeni puk je bio upoznat, barem djelomično, s književnim i duhovnim djelima srednjovjekovlja.

Riječ glagoljica

Naziv pisma glagoljica nastao je na hrvatskom prostoru tek u 16. stoljeću kada su glagoljicom pisali još samo Hrvati.

Riječ glagoljica nastala je prema riječi glagoljati (nesvrš. prez. -ām, pril. sad. -ajūći, gl. im. -ānje) iz praslavenskog jezika golgoljati. Tako u staroslavenskom jeziku nastaje riječ glagolati, a u hrvatskom jeziku glagoljati.

Pridjev glagoljski se susreće od 16. stoljeća i u latinskim tekstovima: glagoliticus, alphabetum glagoliticum, scriptura glagolitica.

Riječ glagoljica ima u sebi dva značenja: služiti misu na staroslavenskom jeziku i pričati, govoriti, divaniti. Glagoljsko pismo ima razvijenu bogatu abecedu ili azbuku.

Glagoljički spomenici

Glagoljaška azbuka

Glagoljaška azbuka naziv je za glagoljsko pismo i nosi naziv prema prvom slovu abecede, Az. Glagoljica je kao fonografsko, alfabetsko pismo, imala grafem za svaki slavenski glas i sastojala se od 38 grafema ili znakova.

Glagoljička slova imaju leksička imena koja su nastala prema uzusima azbučne molitve, prvih devet slova - az, buki, vjedi, glagoljo, dobro, jest, živjeti, dzjelo, zemlji – koja imaju vrijednost akrostiha.

U slobodnijem prijevodu akrostih glasi: Ja koji poznajem slova govorim da je vrlo dobro živjeti na zemlji.

Vrste glagoljice

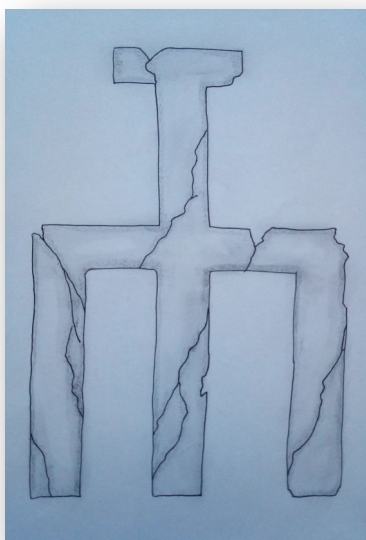
Tijekom vremena su nastala dvije različite vrste ili tipa glagoljice prema svome obliku: uglata i obla glagoljica.

𐀀	𐀁	𐀂	𐀃	𐀄	𐀅	𐀆	𐀇	𐀈	𐀉	𐀊	𐀋	𐀌	𐀍
A	B	V	G	D	E	Je	Ž	Dz	Z	Ĭ inicijal	Ī	Ī	
1	2	3	4	5	6		7	8	9		10	20	
𐀎	𐀏	𐀐	𐀑	𐀒	𐀓	(𐀔)	𐀕	𐀖	𐀗	𐀘	𐀙	𐀚	𐀛
Đ	J	K	L	M	uglatoM	N	O	P	R	S	T	U	
30		40	50	60		70	80	90	100	200	300	400	
𐀜	𐀝	𐀞	𐀟	𐀠	𐀡	𐀢	𐀣	𐀤	𐀥	𐀦	𐀧	𐀨	𐀩
F	H	Ō	Ć(Šć)	C	Č	Š	Jer	Jor	Jerok	(Ī)JE	JU		
500	600	700	800	900	1000	2000	3000				JA na početku i iza samoglasnika	4000	5000
							Poluglasovi						

Obla i uglata glagoljica,
Leksikon hrvatske glagoljice

Glagoljički spomenici

Obla glagoljica je bila poznata u cijelom slavenskom svijetu, a uglata glagoljica samo Hrvatima. Uglata glagoljica nastala je u 13. stoljeću, a već u 12. stoljeću javlja se ćirilica.

Slovo A, az, 1

Ove dvije vrste glagoljice upotrebljavale su se u različitim vremenskim periodima. Oblom su glagoljicom pisani spomenici do početka 12. stoljeća. Uglata glagoljica je nastala nakon 12. stoljeća i zato je najviše spomenika s uglatom glagoljicom jer su nastali u razdoblju između 12. i 15. stoljeća.

Brojevni sustav slova

Zanimljivo je kako glagoljica nema posebnih znakova za brojeve, nego su se u tu svrhu koristila glagoljska slova. Ispred i iza slova glagoljice se stavlja točka, a iznad crta i tada glagoljska slova dobivaju brojčanu vrijednost.

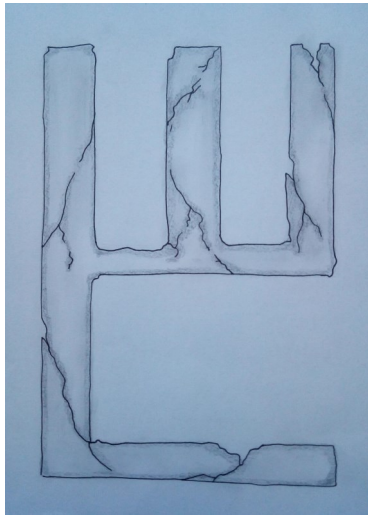
Glagoljički je brojevni sustav dosljedan jer prvih devet slova označuju jedinice, sljedećih devet slova su desetice, a zatim stotice i naposljetku slovo č označuje broj 1000.

Pretpostavlja se da svako iduće slovo u prvotnoj glagoljici označava redom tisućice. U hrvatskoglagoljskim tekstovima zasvjedočeno je tek slovo ša za 2000, jat za 4000, ju za 5000.

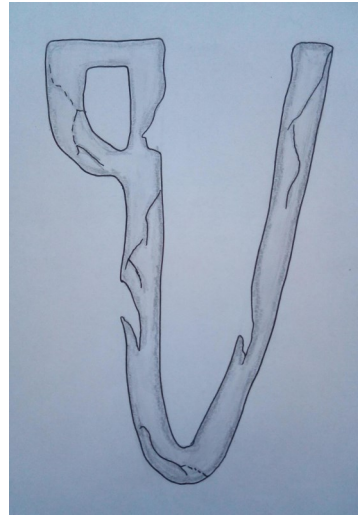
Glagoljički spomenici

Slova glagoljice

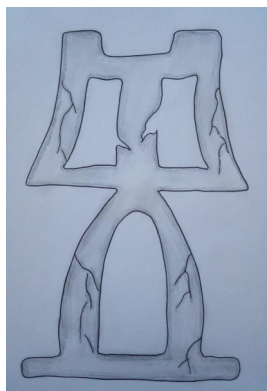
Ilustracije slova glagoljice tehnikom olovke, nacrtala je Bojana Mitrović, učenica četvrtoga razreda, smjer farmaceutska tehničarka, članica StripArt kluba.

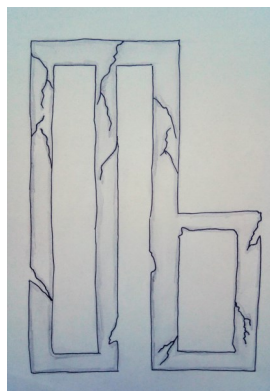
Slovo B, Buki 2

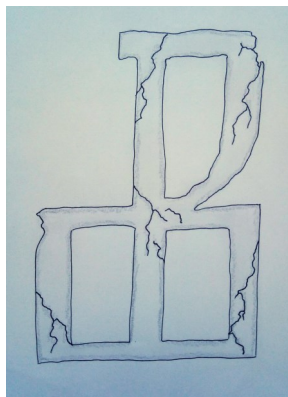
Slovo c ili ci, 900

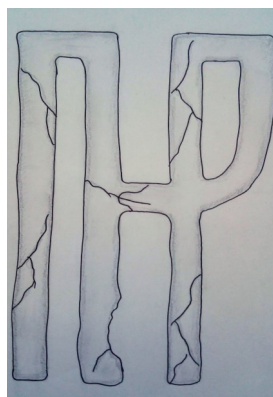
Slovo č i črv, 1000

Slovo d i dobrje, 5

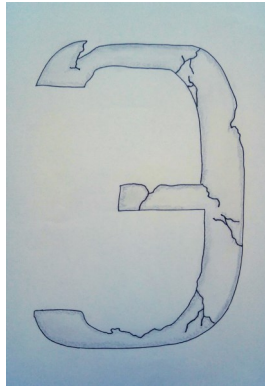

Slovo dz i dzjelo, 8

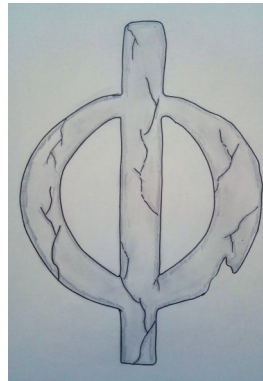

Slovo ď i ďerv, 30

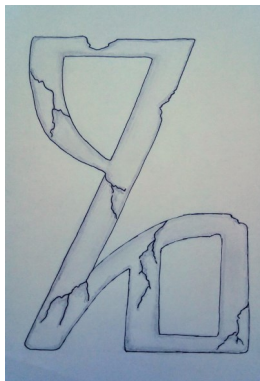
Glagoljički spomenici

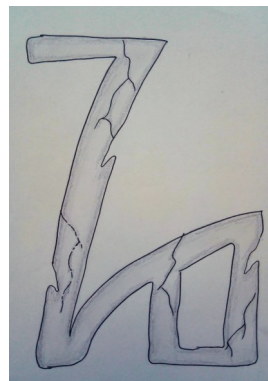
Slovo e i jest, 6

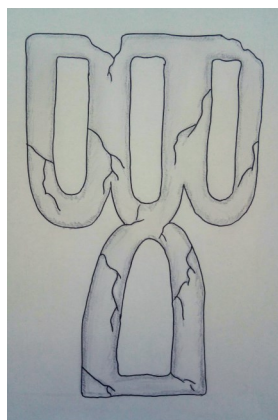
Slovo f i frt, 500

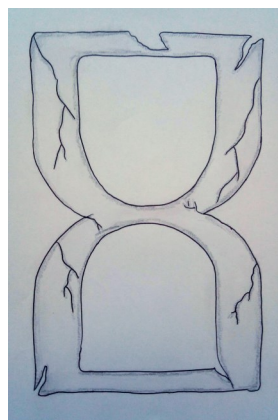
Slovo g i glagoljo, 4

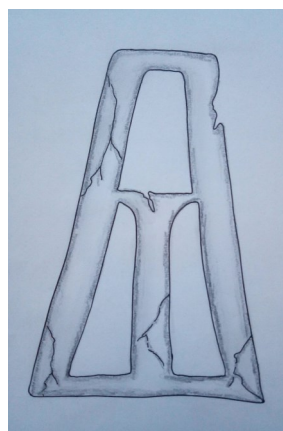
Slovo h i hjer, 600

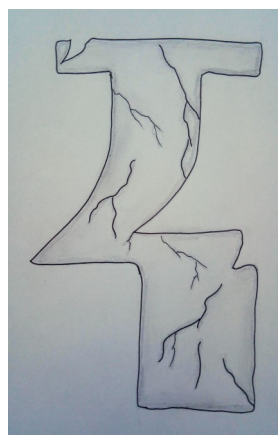
Slovo iže, 10

Slovo i, ji, j, 20

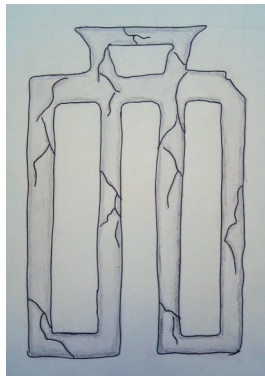

Slovo ja, (i)je, 4000

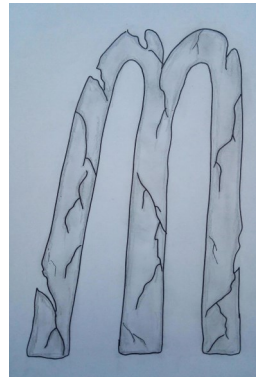

Slovo k, kako, 40

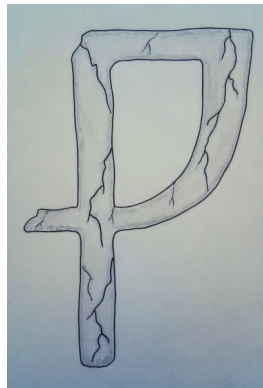
Glagoljički spomenici

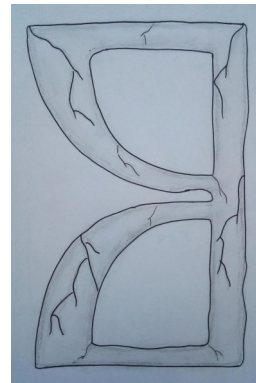
Slovo l, lj, ljudje, 50

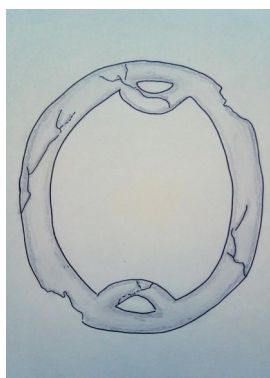
Slovo m, mislite, 60

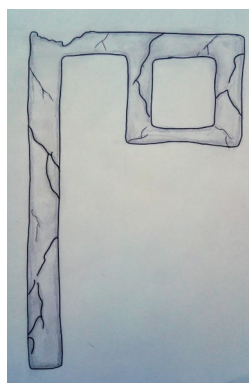
Slovo n, nj, naš, 70

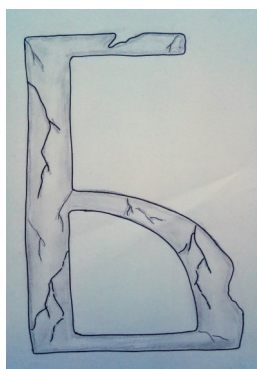
Slovo o, on, 80

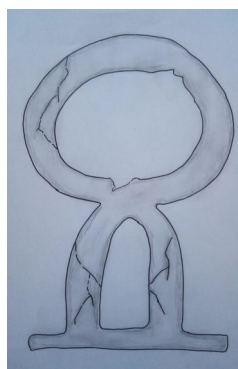
Slovo o, ot, 700

Slovo p, pokoj, 90

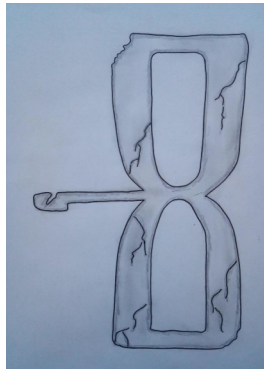

Slovo r, rci, 100

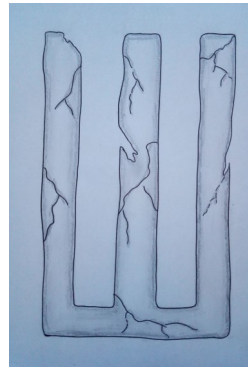

Slovo s, slovo, 200

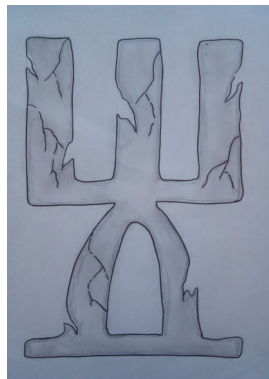
Glagoljički spomenici

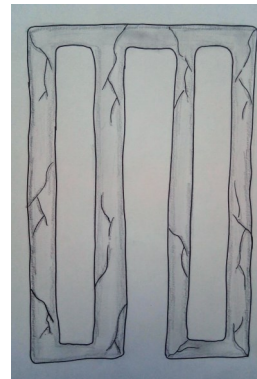
Poluglas jer, jor

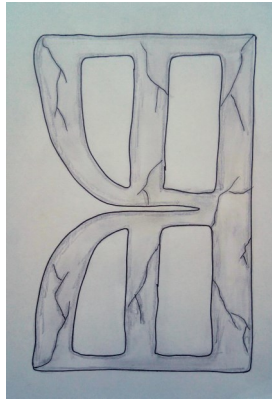
Slovo š, ša, 2000

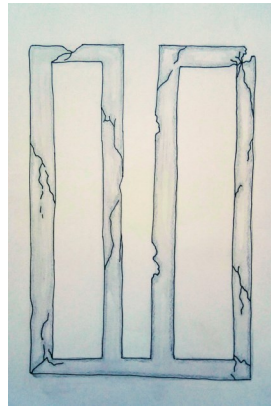
Slovo šćć, šta, 800

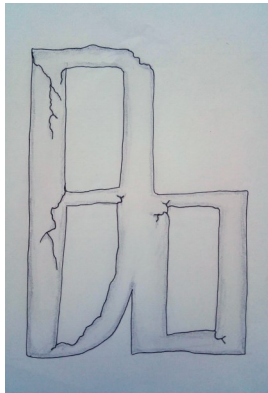
Slovo t, tvrdo, 300

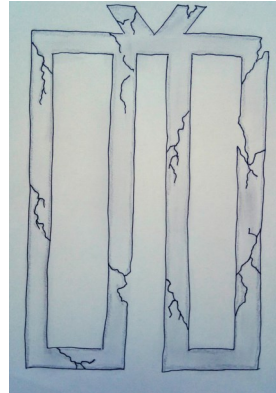
Slovo u, uk, 400

Slovo v, vjedi, 3

Slovo z, zemlji, 9

Slovo ž, živjeti, 7

Glagoljica na hrvatskom tlu

Na hrvatskom se prostoru glagoljalo već 925. godine o čemu svjedoči papa Ivan X. (914.-928.) u korespondenciji koju ju vodio s kraljem Tomislavom (925.-928.).

Hrvati su od kraja 12. stoljeća jedini narod koji upotrebljava i razvija glagoljicu. Tek se u 14. stoljeću kratko javlja interes za glagoljicu kod Čeha i Poljaka.

U liturgiji se glagoljica najduže upotrebljavala kao pismo i službeni liturgijski jezik. Posljednji je glagoljski misal otisnut 1893. u Rimu, u pripremi i organizaciji D. A. Parčića, a 1905. je otisnuto ponovljeno izdanje.

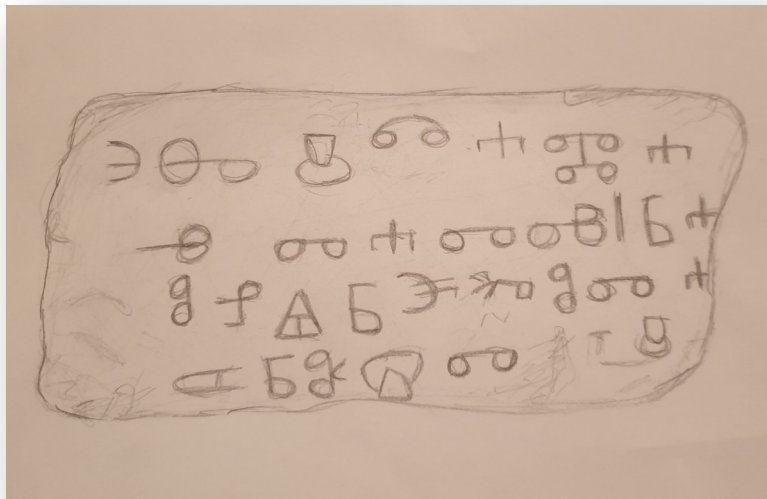
Glagoljički spomenici

Spomenici

Izdvojili smo četiri najvažnija spomenika na kojima su otisnuta slova i napisani tekstovi na glagoljici na našem području.

Smatramo kako su spomenici Krčki natpis, Bašćanska ploča, Plominski natpis i Vinodolski zakonik od velike i neprocjenjive važnosti za hrvatsku kulturnu, povijesnu i jezičnu baštinu.

KRČKI NATPIS

Ilustrirala: Bojana Mitrović

KRČKI NATPIS

KADA? 11. stoljeće

GDJE? Otok Krk

ŠTO? Imena graditelja benediktinskog samostana

TKO? Opat Maj i slavenski redovnici

Krčki spomenik jedan je od najstarijih hrvatskih spomenika. Nastao je u 11. stoljeću, a napisan je oblom glagoljicom i starohrvatskim jezikom.

Na kamenoj ploči uklesana su imena graditelja benediktinskog samostana, opata Maja i slavenskih redovnika Radonje, Rugote i Dobroslava.

Spomenik je pronađen na otoku Krku u istoimenom gradu, a danas se nalazi na stubištu kanoničke kuće u Krku.

Odlike starine koje na spomeniku možemo pronaći su: stari trokutni jat, slova d i v s polukružno izvedenom spojnicom, granato m i slovo l jednakih slovničkih polja.

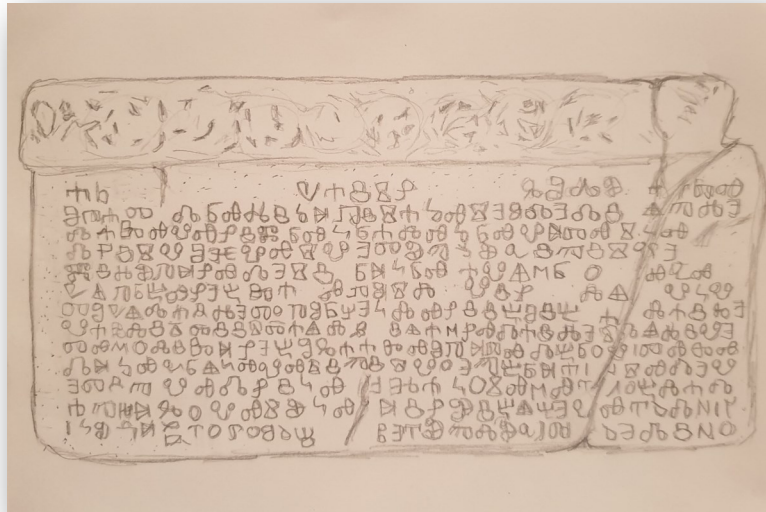
Izvorni tekst

**„SE ZIDA MA-
JЪ OPATЪ I RA-
DONĚ RUGOTA
DOBROSLAV(Ъ)”**

Prijevod

**„Ovo zida Maj opat,
Radonja, Rugota i
Dobroslav.“**

BAŠČANSKA PLOČA

Ilustrirala: Bojana Mitrović

BAŠĆANSKA PLOČA

KADA? Oko 1100.
godine

GDJE? Baška na
otoku Krku

ŠTO? Gradnja
crkve sv. Lucije

TKO? opat Držiha,
opat Dobrovit

Bašćanska ploča jedan je od najvažnijih i najstarijih hrvatskih spomenika pisan prijelaznim oblikom glagoljice i starohrvatskim jezikom nastao oko 1100. godine.

Ploča je široka 197 cm, visoka 99 cm, debela 8 cm, a uz gornji rub ploče je biljni motiv troprutastih vitica i lišća. Natpis je uklesan na ploči od bijelog vapnenca u trinaest redaka u kojima se spominje ledina. Kralj Zvonimir (1075.-1089.) darovao je ledinu za izgradnju crkve sv. Lucije u Jurandvoru, kod Baške na otoku Krku.

Bašćansku ploču napisali su opat Držiha i opat Dobrovit koji je gradio crkvu sa svojih devetero braće svećenika. Crkva je sagrađena u vrijeme hrvatskoga kneza Kosmata (11./12. st.), a svjedoci gradnje su župani Pribinež, Desimir i Martin. Bašćanska ploča je izvorno bila pregradna ploča u crkvi koja je dijelila svećenika i oltar od vjernika.

Važnost Bašćanske ploče je 15. rujna 1851. godine prvi otkrio bogoslov, a kasnije i župnik Petar Dorčić.

Hrvatski je povjesničar, jezikoslovac, publicist i političar Franjo Rački (1828.-1894.) prvi pročitao tekst Bašćanske ploče. Smatra se da je hrvatski znanstvenik istarskoga područja Branko Fučić (1920.-1999.) najpotpunije pročitao tekst Bašćanske ploče. Danas se Bašćanska ploča čuva u palači Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.

Izvorni tekst

A/ZЪ VЪ IME O/TCA I S(I)NA /I S/V(E)TAGO DUHA AZЪ
OPATЪ/ DRЪŽIHA PISAHЪ SE O LEDI/N/Ê JUŽE
DA ZЪVЪNIMIRЪ KRALЪ HRЪVATЪSKŪ /VЪ/
DNI SVOE VЪ SVETUJU LUCIJU I SV /DO/
MI ŽUPANЪ DESIMRA KRЪ/BA/VÊ MRA/TIN/Ъ VЪ L(I)
CÊ PRBЪNEBŽA /S/Ъ POSL/Ъ/ VIN(O)DOLÊ /ÊK(O)VЪV O
TOCÊ DA IŽE TO POREČE KLЪNI I BO(G) I BĪ
AP(OSTO)LA I G E
VAN(JE)LISTI I S(VE)TAÊ LUCIÊ AM(E)NЪ DA IŽE SDÊ ŽIVE
TЪ MOLI ZA NE BOGA AZЪ OPATЪ DBROVITЪ ZЪ
DAHЪ CRÊKЪVЪ SIJU I SVOEJU BRATIJU S DEV
ETIJU VЪ DNI KЪNEZA KOSЪMЪTA OBLAD
AJUČAGO VЪSU KЪRAINU I BÊŠE VЪ TЪ DNI M
IKULA VЪ OTOČЪCI /SЪ S/VETUJU LUCIJU VЪ EDINO

Prijevod

Ja, u ime Oca i Sina i Svetoga Duha.

Ja opat Držiha pisah o ledini koju dade Zvonimir, kralj hrvatski, u svoje dane svetoj Luciji pred svjedocima: županom Desimirom iz Krbave, Martinom iz Like, Pribinežom poslanikom iz Vinodola, Jakovom iz Otoka.

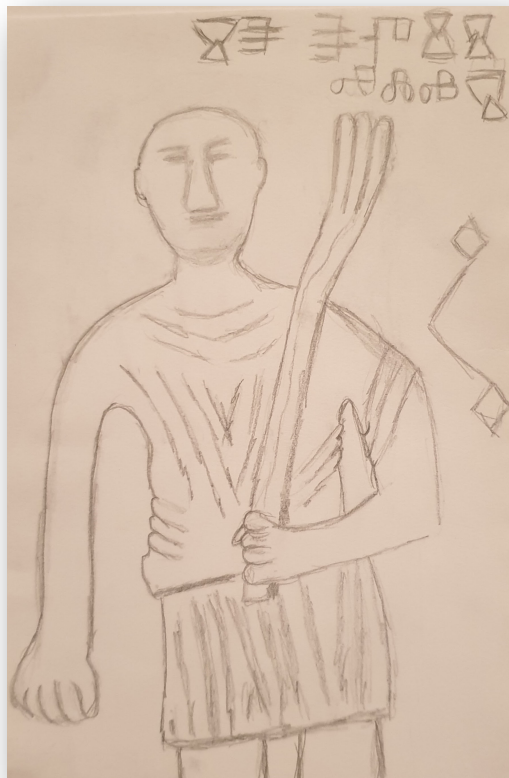
Tko to porekne, neka ga Bog prokune i 12 apostola i 4 evanđelista i sveta Lucija. Amen.

Da tko ovdje živi, moli za njih Bpga.

Ja opat Dobrovit zidah ovu crkvu sa svoje devetero braće u dane kneza Kosmata koji je vladao cijelom Krajinom.

I u te dane bio je sv. Mikula u Otočcu sa svetom Lucijom zajedno.

PLOMINSKI NATPIS

Ilustrirala: Bojana Mitrović

PLOMINSKI NATPIS

KADA? 11. stoljeće

GDJE? Crkva

sv. Jurja u Plominu

ŠTO? Ilirsko-rimski
bog flore i faune Silvan

TKO? Nepoznati
autor (S.)

Plominski je natpis najstariji hrvatski glagoljski spomenik iz 11. stoljeća pronađen u Plominu. Natpis je pisan oblom glagoljicom i starohrvatskim jezikom.

Na kamenu je uklesan muškarac u antičkoj tunici s granom u ruci koji predstavlja ilirsko-rimskoga boga flore i faune, boga Silvana.

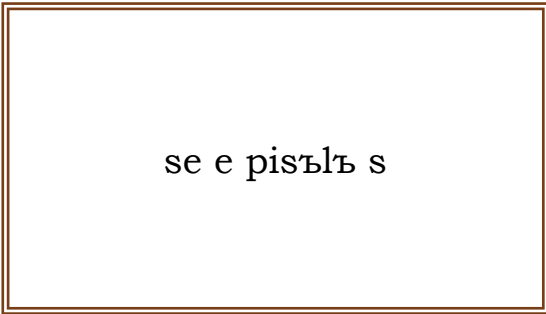
Na spomeniku je vješto prikazan paralelizam dvaju kultura, romanske čiji je znak antički reljef i hrvatske kulture tj. slavenske čiji su znakovi pismo i jezik napisani na spomeniku.

Stanovnici Plomina kada su pronašli spomenik, smatrali su da reljefni lik prikazuje svetoga Jurja. Stoga je crkva u Plominu dobila ime svoga zaštitnika, crkva sv. Jurja.

Plominski natpis i danas se nalazi u Plominu, a uzidan je u vanjski zid crkve. S obzirom na to da je natpis nedovršen, autor plominskog natpisa je nepoznat, a prvi ga je precrtao hrvatski muzeolog Mijat Sabljar (1790.-1865.).

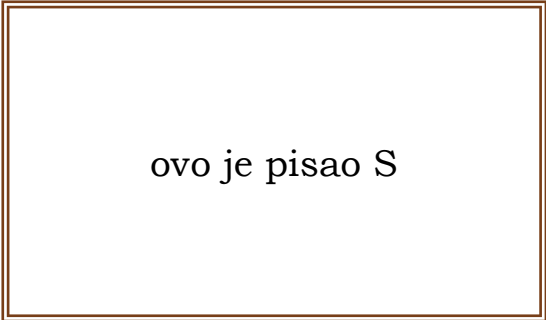
Glagoljički spomenici

Izvorni tekst

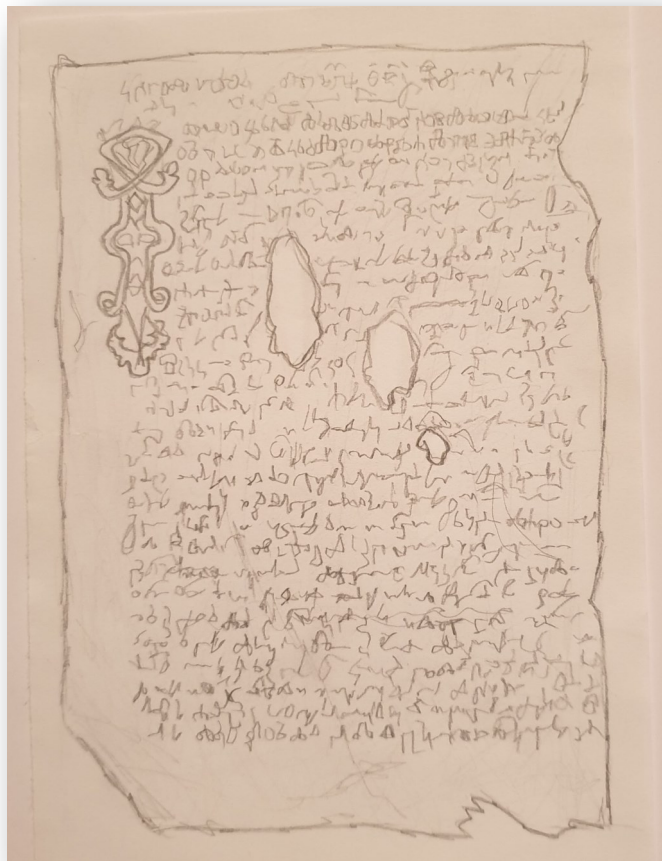
se e piꝛꝛꝛꝛ s

Prijevod

ovo je pisao S

VINODOLSKI ZAKONIK

Ilustrirala: Bojana Mitrović

VINODOLSKI ZAKONIK

KADA?

6. siječnja 1288.

GDJE? Vinodol

ŠTO? dužnosti, prava i
obveze seljaka

TKO? Komisija
vinodolskih općina

Vinodolski zakonik je najstariji cjelovito sačuvani pravni spomenik na starohrvatskom jeziku pisan glagoljicom, 6. siječnja 1288. godine.

Nakon što je darovnicom hrvatsko-ugarskog kralja Andrije II. Arpadovića (oko 1176.-1235.) Vinodol pripao krčkoj vlasteli, slobodni seljaci nisu htjeli postati kmetovi te je došlo do sukoba koji je trajao 63 godine.

Kada su Vinodolčani priznali vlast knezova, napokon su dobili neka prava. Tako je sastavljena komisija od 42 člana iz devet vinodolskih općina. Komisija je potpisala dokument o pravima i dužnostima kmetova i feudalne gospode na temelju čega nastaje Vinodolski zakonik.

Tekst zakonika nije sačuvan u izvorniku, a najstariji rukopis napisan je u drugoj polovici 16. stoljeća.

Danas se rukopis Vinodolskog zakonika čuva u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Izvorni tekst

Vъ ime B(o)žie, amen. Let g(ospod)nih 128[8], indicio pravo dan 6 miseca jenvara.

Vъ vrěme krala Ladislava preslavnoga krala ugrskoga kralestva nega leto 6 na deset[e].

Va vrime ubo velikih muži gospode Fedriga, Ivana, Levnarda, Duima, Bartola i Vida, krčkih, vinodolskih i modruških knezi.

Prijevod

U ime Božje, amen; ljeta gospodnjega 1288., indikcije prve, dana 6. mjeseca siječnja.

U vrijeme kralja Ladislava, preslavnoga kralja ugarskog kraljevstva, njegova kraljevanja ljeta 16-oga.

U vrijeme pak velikih muževa, gospode Fridrika, Ivana, Leonarda, Dujma, Bartola i Vida, krčkih, vinodolskih i modruških knezova.

Prava i obveze

Vinodolski zakonik sadrži 77 članaka u kojima su detaljno opisana prava, obveze i kazne, a u člancima 18, 27 i 56 opisane su i odredbe o pravima žena i njihovoj zaštiti.

Izvorni tekst:

(čl. 1) Najprvo da ako ka od crkav općinskih z Vinodola imaju se kerstiti vola ih bude kerstiti g(ospo)d(i)n biskup v koi biskupii e crkav rečena nima imiti od keršćenja rečenoga neveće vernez benetačkih soldini 40 tr l obed tr l večeru (...)

Prijevod:

(čl. 1) Prvo, ako se imade posvetiti koja od općinskih crkvi u Vinodolu, a posvećivao je bude onaj gospodin biskup u čijoj se biskupiji nalazi rečena crkva, neće dobiti za rečenu posvetu dobit više od 40 soldina mletačkih vrneza te jedan objed i jednu večeru...

Izvorni tekst:

(čl. 18.) i ošće: dobra edna žena i dobra glasa pomaknena za sviđočastvo, ako ni veće svedoki, verovana od ženi_k ženi, tako od psosti čzika, kako od bien/a i ot ranenj'a.

Prijevod:

(čl. 18) i žena dobra i dobra glasa dovedena kao svjedok, ako nema drugih svjedoka, vjerodostojna je u parnici žene protiv žene, tako za psovanje jezikom, kako udaranje i ranjavanje.

Izvorni tekst:

(čl. 38) i ošće: kadi ne bi bila tužba (n)i 77 niedan osud; ni se nima stisnuti niedan 78 učiniti niku tužbu od nike riči pred dvorom ili indi, neveće ako š nega dobru volu. Tu tužbu ki učini, ima ju na konac pripelati.

Prijevod:

(čl. 38) i bez tužbe nema osude, a nikoga se ne može prisiliti da digne tužbu pred dvorom radi bilo koje stvari, već je to prepušteno njegovoj dobroj volji. Tko digne tužbu, ima ju privesti kraju.

Izvorni tekst:

(čl. 62) I ošće: ako bi ki položil v kuću ogań ili v hram vola v ničji osik, za požganje za prvo ostani v osud dvoru 100 libar ter škodu platiti onomu komu ju učini vola budi osuđen na život ako nima odkud platiti. I ako to veće učini, osudi se na život i na smert.

Prijevod:

(čl. 62) I ako bi tko podmetnuo vatru u kuću ili u trgovinu ili u nečiju staju, za prvi palež neka da dvoru sto libara i štetu onome komu je učinio, ili neka bude osuđen u život, ako nema odakle da plati. Ako ponovo učini, neka bude osuđen u život i na smrt.

Glagoljički spomenici

Bašćanska staza glagoljice

Vrijednost glagoljice kao pisma koji smo koristili tijekom naše povijesti, prepoznatljiva je u spomeniku Bašćanska staza glagoljice, koja se nalazi u Baškoj na otoku Krku od 2009. godine.

Na Bašćanskoj se stazi glagoljice nalazi 35 skulptura s uklesanim slovima glagoljice. Četiri su velika slova glagoljice autora akademskog kipara Ljube De Karine. Ostala slova glagoljice su manjih dimenzija isklesali su studenti hrvatskih i europskih akademija u kiparskim radionicama u Baški.

Svako slovo glagoljice posvećeno je jednom gradu, pokrovitelju.

Zaključak

Glagoljica je pismo koje zauzima vrijednu kulturnu baštinu našega naroda. Smatra se najstarijim pismom slavenskoga jezika. Autor mu je Konstantin, a pismo je nastalo sredinom 9. stoljeća kao slavenski prijevod grčkih liturgijskih tekstova, radi pokrštavanja moravskih Slavena.

Vrijednost glagoljice pronalazimo u brojnim natpisima, zakonnicima i spomenicima u koja su upisana i isklesana slova glagoljice koja danas služe kao svjedočanstvo pismenosti naroda jednog povijesnog razdoblja.

U ovoj knjizi, glagoljaško pismo ilustrirali su kreativni crteži pojedinačnih slova glagoljice i četiri spomenika, koja zauzimaju važno mjesto u kulturnoj baštini slavenske pismenosti.

Literatura

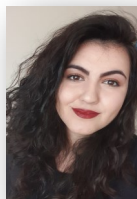
1. Glagoljica.hr. <https://glagoljica.hr/> (pristupljeno 9. travnja 2020.)
2. Hrvatska enciklopedija Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža. <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=22160> (pristupljeno 9. travnja 2020.)
3. Leksikon hrvatske glagoljice. <http://www.croatianhistory.net/etf/lex.html> (pristupljeno 9. travnja 2020.)
4. Portal Hrvatskog kulturnog vijeća. <https://www.hkv.hr/hkvpedija/glagoljai/5179-glagoljica-i-brojevi-.html> (pristupljeno 9. travnja 2020.)
5. Staroslavenski institut. <https://glagoljica.stin.hr/index.php?menu=110&action=3> (pristupljeno 9. travnja 2020.)
6. Baščanska staza glagoljice. <https://www.dw.com/hr/ba%C5%A1%C4%8Danska-staza-glagoljice/g-48632725> (pristupljeno 14. travnja 2020.)

Tekst priredila:

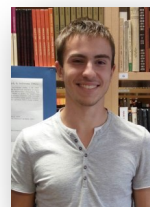
Ilustratori:

Matea Schmutz

Bojana Mitrović

Ivan Maletić

